

nu ere noget anderledes end i 1855, da Lønningssloven kom ud og det skal jeg indrømme, men man har jo da ogsaa siden den Tid givet dem en betydelig forøget Indtægt baade ved Sedtillæget og ved Lønningstillæg. Jeg ser noget glædeligt i, at vi ere bleve fri for i Virkeligheden at faa vore lærde Skoler som saadanne til et Slags Opholdssteder, Prøveklude for en hel Mængde Embedsmænd i andre Stillinger, thi jeg tror, at skulle vore Skoler — jeg taler ikke om dem vi have for Tiden — være tidsvarende, skulle de have Fagmænd som Lærere og altsaa blive fri for de Personer, der kun for en ganske kort Tid gaa der for at høre Lønnen og have Beseftigelse der i en vis Tid, men med det Formaal senere at gaa bort derfra. Jeg tror ikke, at de i det hele taget ere rigtig gode Lærere. Jeg er derfor glad ved, at vi mere og mere komme over til Faglærere og kan af den Grund ogsaa gaa til f. Eks. at stille Adjunkterne betydeligt bedre, end de staa nu. Der er et Forhold, jeg dog ogsaa vilde paatale. Vi har tidligere her i Tinget haft dette Forslag liggende paa Tingets Bord, og da havde det en Følgevend i en Lønningsslov for Seminarielærere. Jeg tror ganske vist, at skulle vi til at give en Lønningsslov for Adjunkter eller for de lærde Skoler, skulle vi samtidig ogsaa have et Forslag om Seminarielærernes Lønninger. Jeg synes, at de to Sider i Grunden er saa ligestillede, at de burde have Hjælp samtidig. Jeg gaar derfor ud fra, ved Behandlingen af dette Lovforslag, at den højtærede Minister, idet han vel nok har ment at kunne bygge paa, at der var en Erkendelse af, at Adjunkterne burde have lidt mere, ogsaa har tænkt at kunne give dem, der er stillede højere, som Overlærerne og særlig Rectorerne, noget mere. Jeg haaber som sagt, at den ærede Minister kan tage mod en Lønningsslov, hvor de to øverste Klasser i det mindste ikke faa et saa højt Tillæg, som den højtærede Minister har tiltænkt dem.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (S. Scavenius): Jeg skal ganske kort omtale de forskellige Indvendinger, der ere fremkomne lige overfor det foreliggende Forslag. Man har ment, at det vilde være urigtigt at forøge Adjunkternes Antal, og at det vilde være unødvendigt. Man har ment det, dels fordi man ikke kunde vide, hvorledes et Reformforslag om de lærde Skoler egentlig kunde komme til at se ud og endelig kunde blive vedtaget, om der ikke derigennem maatte kunde ske en Indskrænkning i de lærde Skolers Lærerantal eller Klasser — jeg veed

ikke, hvad man nærmere har tænkt sig. Dette skal jeg nu foreløbig se bort fra. Dels har man dernæst ment, at der kunde gives Adjunkterne noget mere at bestille. Det vilde være noget for Skolerne højt uheldigt, om man vilde indføre et større tvungent Timeantal for Adjunkterne. Jeg tror, det er heldigt og godt for den lærde Skole, at dens Lærere ikke have større Forpligtelser end de 24 Timer om Ugen, og naar man vil sammenligne dem med Landsbyhøjskolelærerne, maa man langt hellere end at gaa den Vej at sige: paa Grund af, at Landsbyhøjskolelærerne skulle læse 36 Timer om Ugen, maa ogsaa de lærde Skolers Lærere læse saa mange Timer, skulde man søge at gaa den anden Vej, saa vidt som muligt. Hvad Adjunkternes Lønninger angaar, kan man jo gerne betragte Sagen saaledes, som det ærede Medlem for Bornholm (Blem) gør, og sige: Ja, men de have dog allerede nu faaet et stort Tillæg; de have faaet et Tillæg af 50 pCt. Løven af 1855 har en Begyndelseslønning af 1,000 Kr. og nu have de en Begyndelseslønning af 1,550 Kr. Ja, det kan jo nok siges og være formelt ganske rigtigt; men hvis det ærede Medlem vil gaa 3 Aar længere frem i Tiden — lad os sige, at de nugældende Lønningssbestemmelser ikke ere 35 Aar gamle men 32 Aar — lad os altsaa blive staaende ved 1858, saa vilde de nu, om Løvene af 1855 og 1858 bestode uforandrede, gennemsnitlig have næsten lige saa meget som nu. (Blem ryster paa Hovedet). Ja, det vilde de, og jeg skal forklare det ærede Medlem hvorledes. For det første fik de derigennem deres Sædomskrivningstillæg, og dernæst fik de en betydelig Ekstraindtægt gennem Skolepengene. Skolepengene vilde nu, saaledes som de lærde Skoler have udviklet sig, med det Antal af Elever, de nu have, udgøre en ret ordentlig Sum, for en stor Del af Adjunkternes Vedkommende løbe op til en 300 Kroner. Det kan beregnes og bevises. Som Følge deraf vilde, hvis vi ubetinget vare blevne staaende ved Løvene af 1855 og 1858, en stor Del af de Adjunkter, som nu begynde med 1,554 Kr., komme til at begynde med 1,500 Kr. Jeg tror nok, jeg tør sige, at ret beset, naar vi gaa tilbage ikke til 1855, men kun til 1858, er det Tillæg, som er kommen til siden den Tid, ikke stort mere end en Erstatning for, hvad man fratog dem i 1866. Hvad Overlærerne angaar, er det i Virkeligheden en Klasse af Lærere, som ikke indtage nogen særlig Stilling ved Skolerne, og som ikke staa over de andre Adjunkter. Det er i Virkeligheden kun en Benværelse for den øverste Lønningssklasse af